

nem denne uudsigelige Elendighed, som breder sig ud over Europa, trænger til al den Styrke, baade ydre og indre, vi alle sammen har i Eje. Jeg tror, at vi herinde skulde rette en Appel først og fremmest til os selv — thi naar man vil rette en Appel til Mennesket, skal man først og fremmest rette den til sig selv — om, at vi skulde samle alle de gode Kræfter, vi har i Eje, baade ydre og indre, for at bjærge vort Folk, saa vidt vi menneskelig talt formaar det, ud af denne store Krise. Derfor tror jeg heller ikke, Tiden just er inde til Selvros eller til stærk Ros eller Dadel. Jeg gør den Bemærkning, fordi jeg i det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds' (K. M. Klausen) Tale sporede en ikke saa ringe Tendens til at mene, at Tiden var inde til at rose Regeringen og naturligvis ikke mindst det Parti, det ærede Medlem selv tilhører, for det store Arbejde, de havde gjort for at bevare Danmarks Neutralitet. Jeg tror, vi skal være en Smule forsigtige, thi vi kan vel nok her inde blive enige om, at det er rigtigt, at vi anvender al vor Kløgt og Evne for at bevare Danmarks Neutralitet; men til syvende og sidst vil den mere afhænge af Forholdenes Natur og Begivenhedernes Udvikling, og dette, om vi kommer med eller ikke kommer med ind i den Krise, vil til syvende og sidst maaske ikke komme til at afhænge af os selv. Men naar man har den inderlige Opfattelse — og det er nu min —, at om vi kommer med eller ikke kommer med, vil til syvende og sidst ikke afhænge af os selv, betyder det naturligvis ikke, at vi ikke skal gøre det mest mulige for at holde os udenfor, men saa betyder det, at vi skal hjælpes ad, men at vi alligevel ikke skal rose os selv i alt for høje Toner for, at det er lykkedes hidtil at holde os udenfor. Det kan jo være, at det er, fordi de store Vanskeligheder endnu ikke har mødt os. Jeg tror, vi gjorde vel i at vente og se Tiden an og hver for sig gøre det bedste paa den Plads, hvor vi nu staar, og i saa Henseende vil jeg gerne støtte Regeringen i dens Bestræbelser, men saa maa vi til Gengæld kræve, hvad ogsaa mit Partis Ordfører fremhævede, at Regeringen og dens Venner ikke skal sige eet i denne Sal og fra denne Talerstol og noget helt andet, naar de kommer ud i Landet, noget, som de ikke tør sige i denne Sal. Saadan er i Virkeligheden Stillingen, og saadan har den været af og til, og det er en Utilbørlighed, vil jeg kalde det, som vi skulde se at komme ud over. Jeg tror, at vi stod os ved det. Det er

ikke, fordi jeg er bange for at høre den Slags Ytringer. Den, der er bange, skal begraves i Rendestenen, og der har jeg ikke Lyst til at komme hen. Jeg er ikke bange for at høre agitatoriske Ord. Men jeg tror, at vi alle sammen gjorde klogt i ikke at bruge stærke Ord for Folkets og Landets Skyld. Og jeg maa ærlig talt sige, at jeg ogsaa havde det Indtryk, at det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) havde en Følelse af det; alle Partier gjorde vel i at handle derefter ogsaa for deres egen Skyld, og det kan være, at det ogsaa kan have nogen Betydning. Det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds kan være forvisset om, at det gør nu ikke ganske samme Indtryk ude omkring i Landet, naar han taler om Regeringens og Socialdemokratiet's kraftige Kamp imod Kapitalismen, thi det er ikke det Indtryk, som særlig har overvældet os, at Socialdemokratiet og Regeringen har været saa stærke i at bekæmpe Kapitalismen, i alt Fald har de været mindre heldige, for Figura udviser tydeligt nok, at Kapitalismen er i god og stærk Vækst, der er ikke noget i Vejen i den Henseende. Jeg tror, at det er bedst at tale en Smule lavmælt om denne Kamp. Ligeledes tvivler jeg noget om, at Talen om, at Socialdemokratiet skal skaffe Fred frem, naar det en Gang kan skaffe Afvæbning, har saa god Sangbund ude i Befolkningen; Begivenhederne taler dog et lidt for tydeligt Sprog, jeg tror, at jeg her vil bruge Forsvarsministerens Udtryk: Følgerne af dette Sammenbrud er uberegnelige ogsaa med Hensyn til de Partiforhold, der muligt kan blive i kommende Tider her i Landet og ude i Europa. Vi burde derfor enes om en saadan Borgfred, hvor vi ikke blot her i Salen talte om, at vi alle sammen vil støtte Regeringens Neutralitetsbestræbelser, men ogsaa gentog det samme ude i Landet og i Pressen, saa at vi blev fri for disse maskerede Angreb — ja, for Resten ikke maskerede, thi de er ganske overordentlig tydelige, der er ikke noget i Vejen i den Henseende. Det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds var en Gang i Sommer til et Møde, hvor han fik anbragt saadanne Navne som Hyklere og fædrelandsløse Bander om politiske Modstandere; jeg ved ikke, om jeg hører med til dem, eller om det gælder andre, det skal jeg lade være usagt, men Ordene lader i øvrigt intet tilbage i Retning af Tydelighed. Men jeg synes, at det ikke er rigtig heldigt, at vi herinde staar og taler om Borgfred, og at saa den Slags